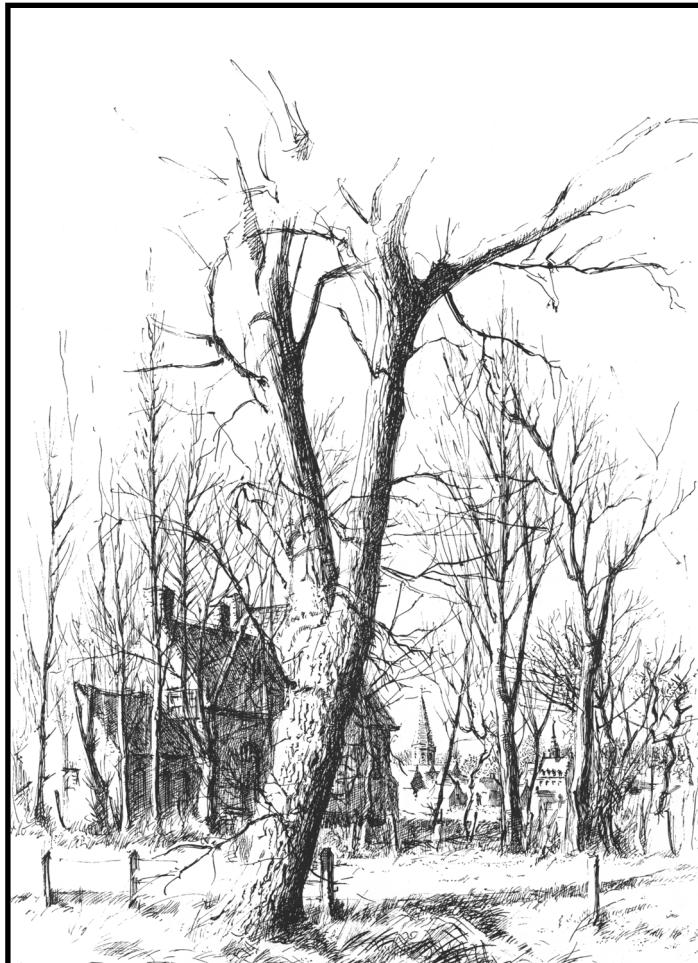

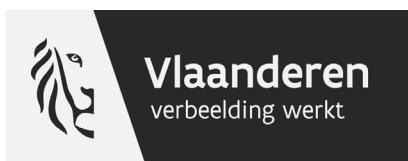
Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

MEDEDELINGEN

Afgiftekantoor: 8610 Kortemark
Jaargang 35, 2016, nr. 3 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Peter Bentein, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame
Samenstelling, redactie en layout: Wim Dedeyster

VCGH

**Elflijnenlaan 3
B-8610 Handzame**

Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen vzw

Tel. 051 56 74 79

KBC BE17 4744 1565 3121

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

O p e n i n g s t i j d e n

dinsdag t/m donderdag

13 - 17 uur

derde zaterdag v/d maand

9 - 11.45 uur

Tekening cover:

Werken, De Broeken: Andreas Vanpoucke

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 2017

- Wie lid is van Familiekunde Vlaanderen is automatisch volwaardig lid van ons Centrum en heeft dus alle toegangsrechten tot onze documentatie. Lid worden van Familiekunde Vlaanderen kan door betaling van **€ 37,00** per jaar via het nationaal secretariaat: Van Heybeeckstraat, 3 te 2170 Merksem, tel. 03/646 99 88, IBAN: BE58 4141 1712 2179, <http://www.familiekunde-vlaanderen.be/word-lid>
- Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een abonnement te nemen op ons tijdschrift "Mededelingen" voor **€ 20,00** (€ 25,00 voor 2 personen op eenzelfde adres). Hiermee verwerft men ook onbeperkte toegang tot ons documentatiecentrum (niet tot de andere centra die vallen onder Familiekunde Vlaanderen).
- Een derde mogelijkheid is het betalen van een daggeld van **€ 5,00** bij elk bezoek.

buitenland + 10,00 euro verzendkosten
étranger 10,00 euro en plus pour frais d'envoi

Wij vragen u beleefd het abonnementsgeld te willen overschrijven
op rekeningnummer **BE17 4744 1565 3121**
van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

In het vorig nummer van Mededelingen werd de inhoudstafel van het artikel over de familiegeschiedenis van Kirsten Hanne verkeerd gepubliceerd.
In bijlage de verbeterde inhoudstafel.

LEES IN DIT NUMMER :

VCGH	Lidmaatschapsbijdrage 2017	blz. 30
Kirsten Hanne	Familiegeschiedenis deel 2/3	blz. 31
VCGH	Aankondiging cursus genealogie en oud schrift	blz. 44
	Vakantieregeling VCGH	blz. 44

TWEEDER WERELDOORLOG 1940-1945

“De verdragen waarmee de Eerste Wereldoorlog werden beëindigd maakten veel landen bitter en wraakzuchtig en slaagden er niet in om blijvende vrede te stichten. Door de politieke en economische onzekerheden kregen rechts-nationalistische partijen een sterke aantrekkingskracht, waaronder Hitlers nazi's in Duitsland”¹⁹

MOEDERS KANT

Familie GÖTZE

Ouderlijk huis
in Schönfeld Dresden²⁰

Russische commandant

(Schönfeld) Tijdens de Tweede Wereldoorlog verbleef de commandant van de Russen in het huis naast het huis van mijn opa's gezin. Ook het Russisch kamp was dichtbij. Mijn grootvader moest 's nachts samen met zijn broer Horst kolen stelen bij de Russen. Dit was de enige manier om ervoor te zorgen dat het gezin het huis kon verwarmen. Een keer lieten ze de kolen vallen omdat de Russen achter hen zaten. Toch stuurde hun vader hen terug want de kolen waren levensnoodzakelijk.

Het gezin had het heel moeilijk tijdens de oorlog. Er heerste honger over heel Dresden. Ze raapten eikels om te malen als Ersatz-koffie en aten aardappelschillen en schillen van rotte appels.

¹⁹ Richard Holmes (2015), 40-45: van Blitzkrieg tot Hiroshima, Tielt, Lannoo

²⁰ Foto uit het familiearchief van Hans-Joachim Götze

De Russen kwamen op een avond zomaar binnen in het huis van mijn opa. Ze waren op zoek naar jonge vrouwen of meisjes. Alle dochters moesten zich samen met de jonge buurvrouw verstoppen op het dak. Ze moesten plat op het dak liggen.

Mijn overgrootmoeder deed haar ouder voor dan ze echt was zodat de Russen haar met rust zouden laten. Ze smeet de schoenen van de meisjes die ze beneden vergeten waren op het dak, maar had niet door dat de Russen al in het huis waren en haar konden zien. De Russen hadden gelukkig niets door en keerden terug naar hun slaapplaats zonder vrouwen.

Een andere keer kwamen de Russen op bezoek bij opa's familie. Een van de Russen zag toen opa's mooie zondagshemd en nam het af. Opa kreeg toen zijn oude en versleten hemd.

Vrienden voor het leven

(1940) Mijn opa zat in het eerste leerjaar toen hij 5 jaar was omdat hij en zijn broer die 1 jaar ouder was (Horst) onafscheidelijk waren. Er werden toen vele Duitse soldaten opgeroepen om naar Rusland te gaan. De laatste stop voordat ze naar Rusland gingen, was Dresden. Enkele soldaten sliepen hierdoor in het klaslokaal van mijn opa in wat stro.

's Morgens ging opa naar school en maakte kennis met de soldaten. Eén soldaat in het bijzonder had veel sympathie voor opa Hans en ze raakten bevriend. Opa nodigde de soldaat, *Alex Pfennig* uit om bij hen thuis te slapen. Alex vroeg toelating en mocht die dagen dat hij normaal gezien in de school moest verblijven bij opa Hans vertoeven. De ouders van opa Hans wisten van niets. Opa kwam thuis en had Alex al mee. De soldaat sliep bij de papa van opa Hans in bed en zijn moeder sliep bij de kinderen. Opa Hans poetste de laarzen van Alex en zijn legervest. Alex is toen 8 dagen gebleven. Dan moest hij naar het front. Hij stuurde wekelijks brieven van het front naar de familie van opa Hans.

Op een zeker moment stopte de correspondentie.

(1945) Opa Hans woonde rechtop de school waar hij lager onderwijs liep. Omdat hij rechtop de school woonde, mocht hij 's middags naar huis om te eten. Opa was aan het eten toen de bel ging. Mijn overgrootmoeder opende de deur en begon te wenen. Er was een politieagent aan de deur die vroeg naar haar zoon Hans-Joachim. Ze was zo geschrokken dat men dat vroeg dat ze begon te huilen. Ze dacht dat opa Hans iets verkeerds had gedaan. De politie kwam echter een brief afgeven van een soldaat die hen blijkbaar kende. Opa Hans las de brief en het was van Onkel Alex (hij noemde hem onkel). Onkel Alex was boer in Kosilenzien. In de brief werd opa uitgenodigd om daar op bezoek te gaan.

Alex kende opa Hans zijn adres niet meer maar is er toch in geslaagd de brief ter bestemming te laten brengen. Hij was boer en toen de politie kwam bedelen om eten

zei hij hen dat ze eten konden krijgen op één voorwaarde. Ze moesten namelijk opa's adres weten te achterhalen om de brief te kunnen bezorgen. Als ze daarin slaagden mochten ze hun wagen volladen met voedsel.

Opa Hans ging met zijn papa op bezoek naar 'Onkel Alex'. Samen gingen ze naar het station. Aangezien enkel Russen toen met de trein mochten rijden en Duitsers niet, wachtten ze voorbij het station aan de spoorweg op de trein. De papa van Opa Hans zocht uit welke trein de juiste richting uitging. Hij zei aan opa: "Als ik zeg dat je moet springen op de trein, moet je het direct doen". Ze sprongen op een goederentrein (midden in de winter, met sneeuw van 5 m hoog). De trein reed naar de streek waar de soldaat onkel Alex woonde. Ze zijn van de trein gesprongen ver voordat die zijn eindstation had bereikt. Opa hans moest springen in de sneeuw en zijn vader sprong wat later. Ze hebben elkaar in de sneeuw moeten zoeken.

Toen ze aankwamen na nog 3 uur stappen had de familie van Alex net een varkentje geslacht. Opa Hans beefde van de koude en mutti (vrouw van Alex) maakte direct een warm bad in de living om opa Hans terug op te warmen. Die dag leerden Opa en zijn vader het gezin van Alex Pfennig kennen.

Op de terugweg naar huis kregen ze heel veel eten mee van de familie Pfennig. Dit was een geschenk uit de hemel, want thuis konden ze amper aan voedsel geraken. Bij thuiskomst stonden alle kinderen rond het eten om een stukje brood te kunnen eten.

Later ging opa Hans elke vakantie daarheen als vakantiezon.

In een bepaalde vakantie beslisten ze dat opa er mocht blijven wonen voor een tijdje. Hij bleef er een paar jaar wonen en ging er ook naar school. Dit gebeurde nadat de rest van zijn familie moest vluchten naar West-Duitsland.

Alex Pfennig en zijn echtgenote 'Mutti' met 2 van hun kinderen.²¹

²¹ Foto's uit het familiearchief van Hans-Joachim Götze

Bombardement Dresden

Er waren de avond van 12 op 13 februari bombardementen op Dresden, de ‘Heimat’ van mijn grootvader en zijn gezin.

“Er ontstond enorm inferno die het stadshart en de omliggende wijken opslokte en tot ver daarbuiten dood en verderf zaaide.”²²

“Op 13 februari 1945 bombardeerde in totaal 773 Avro Lancasters van de RAF de Duitse stad Dresden. Het bombardement was zo intens dat een vuurstorm de stad opslokte. Schattingen van het aantal slachtoffers lopen uiteen van 35.000 tot 100.000 doden. De daaropvolgende twee dagen stuurde de USAAF nog eens ruim 500 zware bommenwerpers naar de stad. Het bombardement op Dresden was vrijwel direct controversieel.”²³

35000 Opfer forderte der Angriff auf Dresden

Beelden gevlogen bombardement²⁴

²² Richard Holmes (2015), 40-45: van Blitzkrieg tot Hiroshima, Tielt, Lannoo

²³ Richard Holmes (2015), 40-45: van Blitzkrieg tot Hiroshima, Tielt, Lannoo

²⁴ Walter Weidauer (1983), Inferno Dresden , Dietz Verlag Berlin 1983

Op de dag van de bombardementen werd Siegfried ontslagen in het ziekenhuis om terug te keren naar het front. Een deel van het gezin was naar het station afgezakt om Siegfried uit te zwaaien toen het eerste bombardement plaatsvond. Ze gingen direct samen naar huis om de rest van het gezin te vervoegen.

Aangekomen bij hun huis moesten mijn opa en zijn broer Horst naar het derde verdiep gaan om te kijken of er ergens brand was die het huis kon binnenkomen. De rest van het gezin zat samen met verschillende buren in de kelder. In de kelder stond een badkuip vol water voor in geval van brand.

De sirene die iedereen waarschuwde voor het tweede bombardement ging af. Mijn overgrootvader wou uit de kelder en vertrouwde mijn opa zijn 2 zussen, Helga en Anne-Marie toe. Siegfried moest voor de jongste van de bende, Falk zorgen. Gudrun ging mee met haar ouders, Horst droeg de melk voor Gudrun en Christa moest ook Horst in de gaten houden.

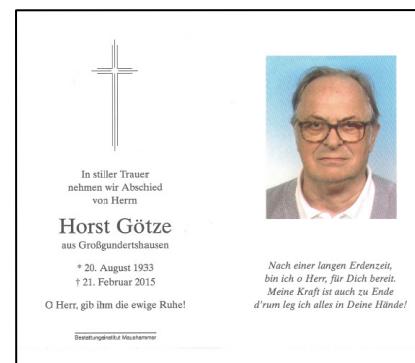
Ze moesten allen vluchten naar een bos waar een villa stond die als ziekenhuis werd gebruikt. Van daaruit wilde ze samen vluchten naar een nichtje van mijn overgrootvader die net buiten de stad woonde.

Mijn opa was nog maar net uit de deur met zijn twee zussen toen hij Helga zag meevluchten met mensen die eerder nog bij hun in de kelder zaten. Ze waren Helga kwijtgespeeld.

Opa greep Anne-Marie stevig vast en samen gingen ze naar de rest van het gezin. Op weg naar daar begreep hij niet waarom zoveel mensen bleven zitten op de banken op straat. Later legde zijn vader uit dat deze mensen dood waren en dat het voor hun te laat was.

Helga was op een paardenkar gesprongen. Toevallig reed de paardenkar door het dorp van haar grootouders. Haar grootvader zag haar terwijl hij de straat observeerde en haalde haar van de kar. Van geluk gesproken.

Sinds de bombardementen op Dresden had Horst Götze last van epilepsieaanvallen.
Dit is nooit meer weggegaan.

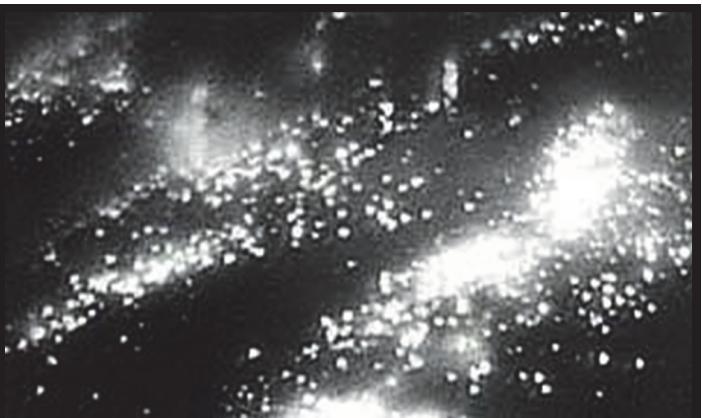

Gedachtenis Horst Götze²⁵

²⁵ Gedachtenis uit het archief van Tanja Götze

Nachtelijke aanval van Britse bommenwerpers op 13 februari 1945.

De gloed van de *brandbommen* die op Dresden werden afgeworpen.

Britse Stirling bommenwerpers vielen Dresden aan op 14 februari 1945.

Meer Amerikaanse bommenwerpers boven Dresden.

In de binnenstad overal lijken.

De lijken werden *verbrand* om tyfus en andere ziekten te voorkomen.

Beelden van het bombardement van Dresden²⁶

²⁶ Beelden uit een powerpoint presentatie_auteur onbekend

Vluchten naar West-Duitsland

Op een dag kwam de kleermaker van de commandant, Ivan (zelf een Rus) die naast het ouderlijk huis van mijn grootvader woonde het gezin waarschuwen. De Russen waren van plan de fabriek van mijn overgrootvader over te nemen en te verhuizen naar Rusland samen met het personeel (en dus ook mijn overgrootvader). Mijn overgrootvader kreeg een motor van Ivan en vluchtte naar West-Duitsland meerbepaald Essen. Hij nam zijn dochter Christa mee die eerder een fiets had gekregen van Ivan. Zijn vrouw vluchtte een paar maanden later ook samen met de rest van de kinderen. Alleen mijn opa en Karl-Heinz bleven nog in Oost-Duitsland.

Het gezin vluchtte via de luchtbrug van de Amerikanen. Dat was een speciale lijn. De Amerikanen brachten eten van West-Duitsland naar West-Berlijn.

In de terugreis was het vliegtuig leeg en namen ze vluchtelingen mee naar West-Duitsland in ruil voor geld. Zo is mijn overgrootmoeder samen met de meeste kinderen in West-Duitsland geraakt.

Mijn overgrootvader als ingenieur in de fabriek²⁷

Opa wou in het Oosten blijven omdat hij zijn grootouders niet in de steek wou laten. Toen hij jaren later ongeveer 16-17 jaar was mocht hij over de grens aangezien hij geen vluchteling was. Omdat hij geen 21 jaar was, mocht hij naar het Westen voor een familiehereniging. Hij was ondertussen al matrijzenmaker van beroep.

Karl-Heinz was eerder al gevlogen naar Rudersdorf. Hij wou naar West-Duitsland vluchten en stapte met een paar vrienden op de trein die leidde naar de grens. Drie stations voor de grens zeiden mensen aan hen dat ze moesten afstappen anders zouden ze doodgeschoten worden. Ze namen alles af wat Onkel Karl-Heinz bezat, maar toonden de vluchtweg naar de grens via de maïsvelden.

²⁷ Foto uit het familiearchief van Hans-Joachim Götze

Toen Karl-Heinz in West-Duitsland was geraakt, wou hij naar Frankfurt. Hij wist dat daar een tante en nichtjes van hem woonden maar hij wist niet waar precies. Hij stapte bij een paar stations af. Eén daarvan was Bonnheim, en je gelooft het nooit ... maar plots hoort hij iemand 'Karlie' roepen. Het was zijn tante die daar stond. Zo geraakte hij veilig en met veel geluk in West-Duitsland.

Na de vlucht naar West-Duitsland woonde de familie van mijn grootvader in Essen. In 1950 zijn ze verhuisd naar Rudersdorf, daar waar mijn Grootontkel Karl-Heinz tot op vandaag nog woont met zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

In Rudersdorf hadden ze een pas nodig voor de Britse zone, waaronder Rudersdorf viel. Onderstaand het personalausweis van de Britische zone van mijn groottante Gudrun Götze²⁸

Familie Götze-Barth (niet volledig, enkel de jongste kinderen)²⁹

Van links naar rechts:
Helga, Christa, Oma met Falk, Opa met Gudrun en Annemarie

²⁸ Personalausweis Britse zone- eigendom van Gudrun Götze

²⁹ Foto uit de familiearchieven van Hans-Joachim Götze

Krijgsgevangenschap

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de twee oudste broers van mijn grootvader opgeroepen. Beiden moesten ze gaan vechten en beiden werden ze krijgsgevangene.

Mijn grootvaders oudste broer, **Erich Heinz Siegfried Götze** werd een Frans krijgsgevangene. Hij werd gevangen genomen aan de grens van België en Nederland. Hij moest van hieruit te voet naar Noord-Frankrijk gaan. Daar ging hij met de trein naar Clermont-Ferrand. Eerst verbleef hij in een kamp waar hij heel slecht behandeld werd.

Op een dag kwam een boer naar het kamp op zoek naar gevangenen om te helpen bij het binnenhalen van de oogst. Siegfried kon mee met de boer en na een tijdje vroeg de boer hem permanent bij hen te blijven wonen. De eigenaars van de boerderij waren gelukkig met hem en behandelden hem als hun eigen zoon.

Siegfried Götze³⁰

Geboren 10.10.1925 te Dresden
Overleden 17.02.2010 te Brugge

Siegfried wou na de oorlog niets over de traumatische gebeurtenissen vertellen. Na de oorlog bleef hij contact hebben met de familie van op de boerderij waar hij destijds verbleef.

Net voor zijn dood herbeleefde hij de oorlog en in het bijzonder het krijgsgevangenschap. Hij zag alles weer levendig voor zich.

Mijn grootvaders tweede oudste broer, **Karl-Heinz Joachim Götze** was een Duits soldaat en werd in de Tweede Wereldoorlog opgeroepen. Hij was gestationeerd in de buurt van Leipzig. Een kanon moest door 6 paarden getrokken worden en hij moest de paarden sturen. Hij moest ook paarden gaan opeisen bij de boeren. Hij vond dit zéér erg om te doen. Karl-Heinz had het heel zwaar en raakte uitgeput. Hij kon op een bepaald moment niet meer goed wandelen en moest dit rapporteren

³⁰ Foto en gedachtenis Siegfried Götze, uit fotoarchief Hans-Joachim Götze

bij de onder-officier. Normaalgezien zou dit zijn dood betekenen, maar de onder-officier kwam ook uit Dresden en liet Karl-Heinz zijn paarden verzorgen.

Karl-Heinz werd een Amerikaans krijgsgevangene. Bij de Amerikanen had hij het nog relatief goed. Hij had wel honger maar kreeg toch eten. Hij moest water drinken uit de Rijn om te overleven. Hij kreeg onder krijgsgevangenschap van de Amerikanen een zware keelontsteking. De Amerikanen gaven hem zwarte thee en hierdoor is hij er toch door geraakt.

Toen hij echter doorgegeven werd aan de Fransen verslechtte alles. Als krijgsgevangene bij de Fransen had hij constant honger en kreeg bijna niets te eten. Af en toe gooiden mensen aardappelschillen over de omheining om de gevangenen eten te geven. Hij verbleef in Sinsig. Het was een heel gevaarlijke tijd aangezien er soms krijgsgevangenen doodgeschoten werden in het kamp.

Karl-Heinz en zijn vrienden zijn dan weggelopen en kwamen uit in Niederbreisig. Hij was er zo slecht aan toe dat hij van flauwte omviel op de marktplaats. Hij kreeg een boterham van iemand en uiteindelijk heeft een slager hem onder zijn hoede genomen.

De fabrieken waar mijn overgrootvader werkte.³¹

³¹ Foto uit het familiearchief van Hans-Joachim Götze

Familie **GUNST**

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Victor Gunst (overgrootvader) bij zijn broer in Frankrijk in het stadje Verneuil-sur-Avre. Aan het einde van de oorlog, in 1943 huwde hij met Adrianna Vandenbussche.

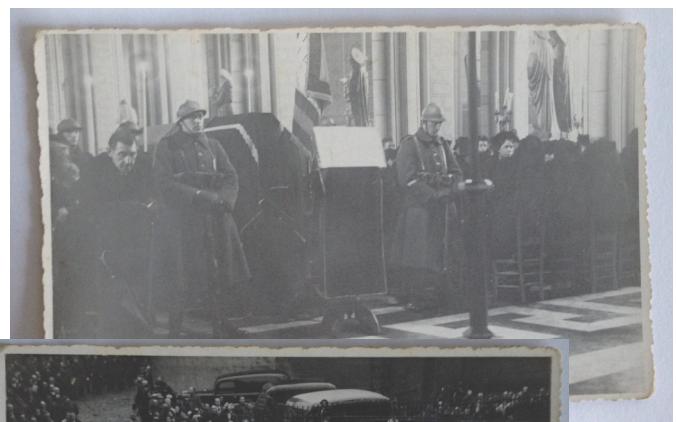
Mijn overgrootmoeder was zwanger van mijn grootmoeder tijdens de bombardementen op Staden. (1944)

VADERS KANT

Familie **HANNE**

De zoon van mijn overgrootvader heet **Maurice-Jozef Bauwens**. Hij was soldaat der 4^e Genie. Hij is geboren te Torhout op 31.05.1912 en in een ongeval gestorven te Hasselt op 3.11.1939.

Maurice-Jozef Bauwens heeft aan de IJzer gevocht. Hij is niet gesneuveld aan het front maar is tijdens de mobilisatie gestorven in een ongeval terwijl hij aan het werk was als soldaat. De truck van het leger is van de weg gereden en hierbij stierven 2 soldaten. Op onderstaande foto's zie je de begrafenis van Maurice in aanwezigheid van zijn kompanen.³²

³² Foto's begrafenis Maurice uit de familiearchieven van Rudi Hanne

Oorlogskind

Mijn grootvader is een liefdeskind uit de Tweede Wereldoorlog.

Zijn vader **Otto Moritz** was een Duitse soldaat die vocht in België en onderdook bij Alice Bauwens, mijn grootvaders moeder. Alice was zwanger geworden van hem. Zodra Otto dit te weten gekomen was, vroeg hij om een overplaatsing. Er stonden hem namelijk zware straffen te wachten indien het leger dit te weten kwam.

Otto keerde terug naar Duitsland en naar zijn gezin.

Mijn grootvader ging op zoek naar zijn roots toen hij volwassen was. Al zijn pogingen mislukten maar in 2006 probeerde iemand contact te zoeken met mijn grootvader vanuit Duitsland. Het was zijn halfbroer Gerd. Zijn vader had op zijn sterfbed bekend dat hij nog een halfbroer had in België.

Gerd was enige zoon en kreeg na jaren een broer erbij. Sedertdien bezochten ze mekaar een paar keer per jaar.

Otto Moritz

Enkele maanden terug is de halfbroer van mijn grootvader overleden. Zijn vrouw vond bij het opruimen een fotoalbum van hun vader in zijn legerperiode.

Onderstaand enkele beelden uit het album van de familie Moritz.³³

*In het midden
mijn overovergrootvader Otto*

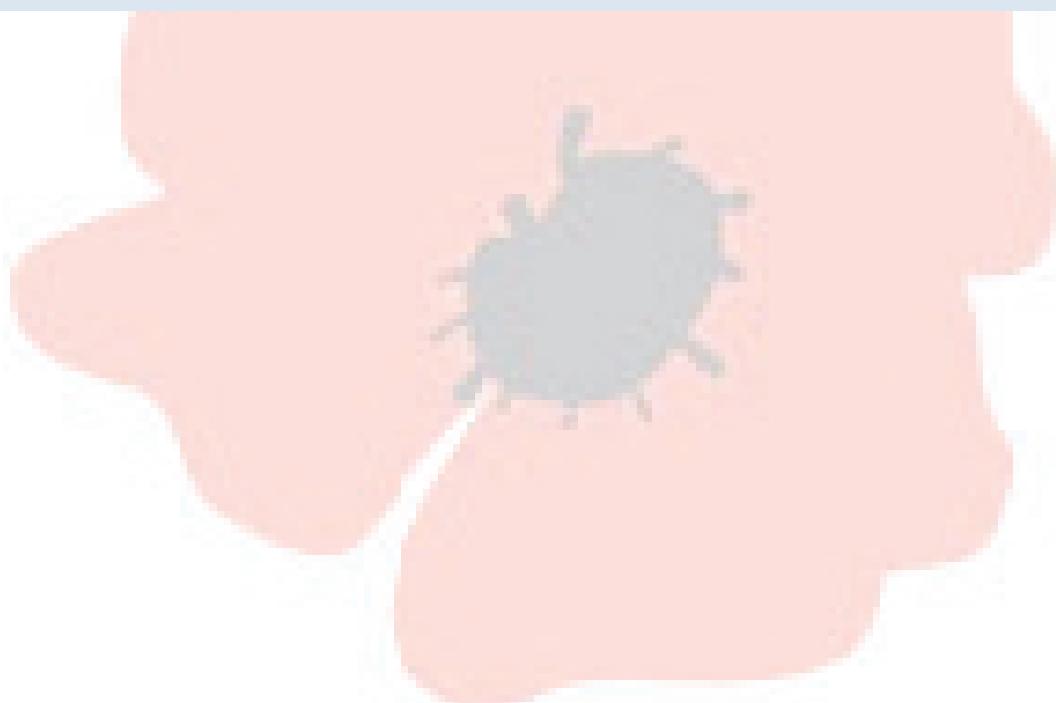
³³ Foto's uit het familiearchief van Gerd en Hannelore Moritz

BESLUIT TWEEDE WERELDOORLOG

Aan mijn moeders kant, Götze had de Tweede Wereldoorlog een grote impact. De familieleden zagen elkaar soms maanden of jaren niet. Er heerste honger in hun geboortestad, Dresden. Ze woonden in de stad wanneer Dresden werd gebombardeerd. Zij hebben al hun bezittingen verloren in het bombardement maar met het geluk aan hun zijde zijn ze er allemaal heelhuids uitgekomen.

Aan mijn moeders kant, Gunst had de Tweede Wereldoorlog niet zo'n grote impact. Ze woonden in relatief veilige streken.

De Tweede Wereldoorlog had een redelijk grote impact op de familie van mijn vader, Hanne. Mijn overgrootmoeder kreeg namelijk een oorlogskind. Mijn grootvader Rudi heeft zijn vader nooit gekend.

CURSUS GENEALOGIE EN OUD SCHRIFT

In 2017 plant het VCGH terug een cursus "Genealogie en oud schrift"

Data: telkens op dinsdag van 20.00u – 22.00u

14/02/2017	18/04/2017
28/02/2017	02/05/2017
14/03/2017	16/05/2017
28/03/2017	30/05/2017

In deze cursus worden volgende onderwerpen behandeld:

* geschiedenis van het schrift	* pachtcontract
* parochieregisters	* liquidatie
* staten van goed	* dagboek
* verkoopakte	...
* aanstelling van een voogd	

prijs: € 40,00 voor leden Familiekunde Vlaanderen en abonnees op het tijdschrift "Mededelingen" van het VCGH

€ 45,00 voor niet-leden

inbegrepen: cursus 150 blz.

Het bedrag kan overgeschreven worden op rekeningnummer BE17 4744 1565 3121 van VCGH, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame

Vakantieregeling VCGH

Het Centrum zal gesloten zijn
van maandag 26/12/2016
tot en met
maandag 02/01/2017